

Församlingsinstruktion 2019

HEDVIG ELEONORA FÖRSAMLING

Hedvig Eleonora församlings vision

Hedvig Eleonora församling ska vara platsen där himmel och jord möts. Genom dopets vatten, i nattvardens bröd och vin, via Ordet i en mångfald av språk och handlingar gestaltas kärlekens mysterium, Det Heliga, vars ansikte är Jesus Kristus. Så bryter Guds rike fram, frälsning räcks, en kristen gemenskap skapas och fördjupas samt skapelsen upprättas.

Omvärldsbeskrivning

Hedvig Eleonora församling tillhör Östermalms kontrakt. Församlingens enda kyrka, Hedvig Eleonora kyrka, som grundlades år 1669 och invigdes år 1737, är Östermalms äldsta och var huvudkyrka fram till dess att Östermalm delades i tre församlingar år 1906. Kyrkan omges av en kyrkogårdspark med tillhörande askgravlund och ett församlingshem med församlingslokaler och expedition. Per den 31 december 2018 bodde 11 271 personer och ca 18 400 personer förvärvsarbetade i församlingen. 6 800 av de boende, 60%, tillhör Svenska kyrkan och drygt hälften av de boende är i åldrarna 25–64 år. Gruppen över 65 år är större än barn och unga (0-18 år). Församlingen beräknas få en befolkningsökning på ca 500 personer fram till 2023 och enligt prognosen ökar både gruppen över 65 år och gruppen barn och unga. Antalet utrikes födda invånare är lägre än i angränsande församlingar, ca 1 800 personer och de flesta har sitt ursprung i något EU-land. Medianinkomsten är en av de högsta i Stockholm, få behöver försörjningsstöd, arbetslösheten och ohälsotalen är mycket låga liksom antal dagar med sjukpenning och sjukersättning. Majoriteten av bostäderna är bostadsrätter. Drygt 60 procent har högskoleutbildning, vilket är högre än genomsnittet för Stockholm. Det finns många namnkunniga institutioner och företag och flest arbetstillfällen

återfinns i det privata näringslivet. Kommunikationerna är goda och samhällsservice via stadsdelsförvaltning, landsting och privata utförare är väl representerad liksom civilsamhällets aktörer. Det finns en grundskola, ett gymnasium, nio förskolor men inget vård- och omsorgsboende inom församlingens gränser. Övriga trossamfund inom det geografiska området är Frälsningsarmén, Evangeliska Brödrarförsamlingen och Franska reformerta kyrkan.

Omvärldsanalys

De boende i församlingen är i stor utsträckning resursstarka och med hög utbildningsnivå. Valresultatet 2018 pekar värderingsmässigt mot en värdekonserverativ hållning men liberala strömningar återfinns också. Vad gäller psykosociala risker och utsatthet handlar dessa främst om stress och överkrav i arbets-, studie- och familjeliv. Det kan innebära ökad risk för missbruk, psykisk ohälsa, önskad ensamhet och isolering. Trots områdets välsituerade karaktär finns personer som lever i fysisk, psykisk och ekonomisk utsatthet och annan problematik såsom livskriser, våld i nära relationer, missbruk, vårdnadstvister, anhörigvård med mera. Stockholmsenkätens resultat från 2018 avseende unga på Östermalm, visar att en betydligt högre andel flickor än pojkar i årskurs 9 samt åk 2 i gymnasiet lider av psykisk ohälsa eller ofta känner sig nedstämda. Genom vistelsebegreppet har församlingen även ansvar för de som arbetar i, samt besöker och vistas i församlingens område. Möjligheten att dagligen kunna besöka kyrkan är därför av stor betydelse. Församlingens ambition är att vara en öppen och inbjudande gemenskap både i tilltal och i tillgänglighet. Den mångsidiga verksamheten, kommunikationen och bemötandet ska präglas av ett personligt och lyhört tilltal som uttrycker närvaro, öppenhet och hopp. En stor andel av de boende är alltså medlemmar av Hedvig Eleonora församling. De vänder sig främst till sin församling i livets olika skeden och förväntar sig enga-

gemang och kvalitet i de kyrkliga handlingarna. Många av församlingens medlemmar deltar särskilt i gudstjänster och konserter vid advents- och jultid och i många avseenden lever en god folkkyrkoanda kvar i församlingen. Hedvig Eleonora församling är både en territoriell församling och en cityförsamling dit människor från hela Stockholm, oavsett församlingstillhörighet, söker sig på grund av verksamhetens andliga, liturgiska och kulturella profil. Församlingens verksamhetsmässiga utveckling har under de senaste åren varit expansiv med ökat antal gudstjänst- och verksamhetsdeltagare samt ökat antal och deltagare i kyrkliga handlingar. Antalet medlemmar i församlingen fortsätter dock dessvärre att sjunka liksom hela Svenska kyrkan, men för Hedvig Eleonoras del hänger det delvis samman med att de som flyttar in i församlingen i lägre grad är medlemmar av Svenska kyrkan än de som flyttar ut eller bor kvar i församlingen.

Församlingens övergripande strategi och mål är:

- * Att vidareutveckla och fördjupa gudstjänstliv, under visning, diakoni och mission med en bred och kvalitativ musikalisk och kulturell profil.
- * Att genom en relevant verksamhet och effektiv kommunikation få fler människor som bor i församlingen att fortsätta vilja vara medlemmar eller bli medlemmar.
- * Att värna och utveckla församlingens ekonomi, fastigheter och förvaltning, bland annat utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv

Pastoralt program

”Säg inte ordet ’Gud’! Säg ’Det Heliga’.” Citatet är hämtat ur Ingmar Bergmans bok ”Enskilda samtal” och vill uttrycka att Det Heliga eller G-u-d alltid är mer än våra språkliga uttryck, symboler och metaforer. Därför används i denna församlingsinstruktion av teologiska och pedagogiska skäl främst Det Heliga framför det gängse G-u-d, som självfallet allttjämt ska brukas. Det är ett sätt att inskräpa och påminna oss om att Gud i Jesus Kristus genom den heliga Anden, alltid är mer och större än våra ord, bilder och föreställningar och att det ytterst handlar om tillvarons bortomspråkliga mysterium.

Gudstjänst - möte med det Heliga

Kyrkans första och främsta sak är att fira gudstjänst. I gudstjänsten möter oss Det Heliga eller den heliga Treenigheten, genom Ordet och sakramenten. När dessa tecken och handlingar skänks av och gestaltas som nåd, räcks evangelium och tron väcks och en ny gemenskap uppstår. Gudstjänsten är församlingens gemensamma gensvar i lovsång till Det Heliga som ständigt söker och vänder sig till oss och vill upprättelse och försoning. Så blir gudstjänsten en gemenskap och ett sammanhang där vi får prova olika språk och gudsbilder, så att vi inte förväxlar våra tecken, uttryck och former med själva mysteriet utan istället förankras och fördjupas. Genom liturgin och musiken öppnas olika vägar till delaktighet, överlättelse och upprättelse och vi sänds ut i världen att vittna om och tjäna Det Heliga som är hela tillvarons ursprung och

mål.

Församlingens övergripande mål vad gäller Gudstjänst är:

- * Att eftersträva att fler barn och unga deltar i huvudgudstjänsten så att högmässan än mer blir hela församlingens gudstjänst.
- * Att fortsätta med att utveckla språk och gestaltungsformer inom gudstjänstens ram genom att använda olika former av tilltal, musikaliskt och liturgiskt språk.

Undervisning – språk för det Heliga

Varje människa har erfarenhet av Det Heliga. Livserfarenhet är också gudserfarenhet, om än oartikulerad. Med hjälp av undervisning via Skriften och traditionen öppnas vägar för att ge språk för Det Heliga. I Jesus Kristus möter oss det främsta tecknet på Det Heligas närvaro i tillvaron och i varje människas liv. Berättelserna om Jesus, hans ord och gärningar är grunden för kristen verklighetsförståelse. Församlingens lärande och undervisning vill erbjuda möjliga språk för denna delaktighet som ges av nåd och leder till att Jesus Kristus blir känd, trodd och älskad. Undervisningsspråket måste därför vara sonderande och öppet, liksom konstens olika språk. Genom bildspråk, symboler och metaforer är trons språk inte bara öppet för människors subjektiva erfarenheter utan också beroende av dem, för att bli betydelsebärande och meningsfullt. En medveten tro möjliggörs genom ett språk eller en livstydning som gör anspråk på att vara ett språk för varje människas hela liv, i ljuset av kristen verklighetsförståelse och genom den heliga Andens inspiration.

Församlingens övergripande mål vad gäller Undervisning är:

- * Att ha en tydlig närvaro bland barn och unga, bl.a. genom skolkyrkoverksamhet.
- * Att dop- och konfirmationsfrekvensen allttjämt ska vara hög.
- * Att vuxenundervisningen, som är integrerad i såväl gudstjänstliv, arbetslivsarbetet och församlingens diakonala verksamhet ska vara relevant och tillgänglig för många, bl.a. genom föreläsningsserier och samtalsgrupper, meditations- och retreatverksamhet.

Diakoni – tjänande för det Heliga

Diakoni är att vara tjänande för Det Heliga i mötet med medmänniskan. Därför är det varje kristen människas kallelse att leva diakonalt. Mötet med Det Heliga i gudstjänsten och en språklig tillhörighet är inget självändamål. Liturgin efter liturgin stavas diakoni och handlar om hur församlingen och den enskilda kristna genom dopet är kallade att gestalta Guds rikes inbrytande genom att i allt tjäna Kristus i vår nästa. Särskilt gäller det dem som är i kroppslig och själslig nöd. Det innebär att den diakonala verksamheten ska präglas av ett genuint relationskapande, där den andre inte betraktas som ett det som är föremål för hjälp och stöd, utan som ett du som har inneboende förmåga och resurser.

Ytterst handlar det om hur vi finner vår djupaste identitet: om det är genom att avgränsa oss från varandra, rangordna och göra åtskillnad eller om det är genom att vila i Det Heliga som bär Kristi anletsdrag och som återspeglar den gränsöverskridande kärleken. I ett samhälle och en samtid som hyllar styrka, osårbarhet och oberoende är detta en radikal motbild och ett profetiskt uppdrag som kyrkan och församlingen måste vara trogen och fortsätta att gestalta och förkunna.

Församlingens övergripande mål vad gäller Diakoni är:

- * Att utveckla det diakonala perspektivet i församlingens barn- och familjeverksamhet.
- * Att utöka den diakonala närvaron bland församlingens äldre befolkning, bl.a. genom besökstjänst.
- * Att utveckla möjligheterna att tillvarata människors olika gåvor och önskemål vad gäller volontära uppdrag så att fler volontärer engageras i församlingens verksamhet.
- * Att utveckla samverkan med andra sociala aktörer i närområdet.

Mission – sändning genom det Heliga

Det Heliga är alltid större än kyrkan. Samtidigt är kyrkan ett tecken för Guds närvaro i världen. Genom Guds människoblivande i Jesus Kristus och den heliga Andens delaktighet har kyrkan ett uppdrag att vittna om hos vem och var Det Heliga kan anas, räckas och tas emot. Denna ansats leder till en öppen och respektfull hållning för andra religiösa och existentiella förhållningssätt. Den kristna verklighetsförståelsen handlar om en omtiverad kärlek som inte gör skillnad och som erbjuder oss människor upprättelse, delaktighet och gemenskap. Sekulariseringen är både en yttre och inre utmaning. Kallelse och sändning genom Det Heliga handlar därför om att kyrkan måste vara i världen men inte av världen och i en ständig omvändelseprocess. Den lilla värld som utgörs av Hedvig Eleonora församling kännetecknas i vissa avseenden av en aktivitetskultur med stress och höga krav. Mycket i tillvaron värderas och kvantifieras och människor far illa, trots att de i materiellt hänseende överlag har det bra. Att då som kyrka och församling få vara en vilopunkt och kontrastbild som Din öppna kyrka vid Östermalmstorg med Kristus i centrum, låga trösklar och vidöppna kyrkportar, där själva varandet lyfts fram framför görandet, är ett sätt att bedriva mission.

Ett annat sätt är att öppna kyrkorummet för olika samtal om och gestaltningar av vad det kan innebära att vara människa i vår tid utan färdigformulerade frågor och svar. En ytterligare dimension av mission är att påminnas om att Hedvig Eleonora församling är en del av den världsvida kyrkan och att mission alltid är förenat med solidaritet och generositet med dem som lever i utsatthet och nöd samt att verka för skapelsens upprättelse genom miljö- och hållbarhetsarbete.

Församlingens övergripande mål vad gäller Mission är:

- * Att inbjuda till kulturella arrangemang för olika mål och åldersgrupper i kyrkorummet.
- * Att utveckla församlingens kommunikationsverksamhet som mission.
- * Att stärka engagemanget för Act-Svenska kyrkan samt Hedvig Eleonoras vänförsamlingar i Tallinn, Riga och Paris.

Barnkonsekvensanalys

”I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.”

INLEDNINGEN I KYRKOORDNINGEN

Inledning

Under hösten 2014 genomfördes en diakonal inventering i Östermalms kontrakt där ett uppdrag var att särskilt beakta barn och ungdomars situation. Förutom genomgång av statistik, omvärldsbeskrivning och analys har intervjuer genomförts med chef för Familjeenhet och samordnare för föräldrautbildning på Stadsdelsförvaltningen på Östermalm, BUP Barn och ungdomspsykiatri, Föreningen Föräldravandring på Östermalm, skolskötterska, fältassistenter samt stiftelser som Trygga Barnen som arbetar med barn som lever i missbruksmiljöer, Stella ett mentorsprogram för unga flickor och Nätvandrare. Även församlingarnas medarbetare lämnade svar kring hur de upplever barn, familjer och ungas situation.

Vårterminen 2015 genomfördes ett antal samtal med barn, föräldrar och unga i samband med förarbetet till församlingsinstruktionen. Hedvig Eleonora församling har en åldrande befolkning, och med tanke på det så är det ännu viktigare att inte glömma barn och ungdomars behov. Barnets särställning beskrivs både i bibeltexter (Mark 9:33–37), i Kyrkoordningen, och inte minst i FNs Barnkonvention.

Citat ur Handbok för barnkonsekvensanalyser i Svenska kyrkan:

”Barnkonventionen slår fast att barn är alla människor mellan 0 och 18 år. Därför används i den här handboken båda begreppen Barn och Barn och unga för att tydliggöra att rättigheterna innefattar alla under 18 år. Barnrättskommittén har identifierat fyra grundläggande principer i barnkonventionen vilka styr tolkningen: Förbud mot diskriminering (Artikel 2), Barnets bästa i främsta rummet (Artikel 3), Rätten till liv och utveckling (Artikel 6) och Rätten att få komma till tals (Artikel 12).

Artikel 2 om förbud mot diskriminering innebär att beslutsfattare och andra som kommer i kontakt med barn måste se till att alla barn får lika tillgång till rättigheterna. Det finns en skyldighet att identifiera enskilda och grupper av barn, som kan vara i behov av särskilda insatser, och skaffa sig kunskap att göra det genom till exempel kartläggningar och statistik. Att motverka diskriminering kan innebära allt ifrån förändringar i styrdokument och ekonomisk resursfördelning till att arbeta med attitydförändring och strukturella grundorsaker till diskriminering.

Artikel 3 om barnets bästa i främsta rummet är den princip som oftast åberopas. Artikeln innebär en skyldighet att ta hänsyn till barnets bästa och hur barns rättigheter påverkas av beslut, även de beslut som bara indirekt berör barn – barnets bästa ska prioriteras. Att avgöra vad som är barnets bästa måste ske systematiskt utifrån konventionen som helhet.

Artikel 6 om barns rätt till liv och utveckling innebär att se till barns utveckling så brett som möjligt: fysiskt, mentalt, andligt, moraliskt, psykologiskt och socialt. Barnkonventionens genomförande innebär att eftersträva optimal utveckling för alla barn.

Artikel 12 om barns rätt att få komma till tals betonar barnets roll som aktiv deltagare i alla insatser för att förverkliga rättigheterna. För att deltagandet ska vara meningsfullt måste samtidigt både dokument och processer göras tillgängliga för barn. Att ge intryck av att lyssna till barn är enligt barnrättskommittén något helt annat än att ge deras åsikter betydelse, vilket kräver verklig förändring. Delaktighet är ett avgörande verktyg för att kunna förverkliga barnkonventionen.

Artikel 12 kräver varaktiga former för delaktighet som representerar olika grupper av barn samt att barn, som berörs av ett visst beslut, är de som också får påverka. Utöver de fyra grundprinciperna finns ytterligare 37 sakartiklar som handlar om ett stort antal mer specifika rättigheter. Där finns till exempel rätt till utbildning, hälsa och fritid, skydd mot våld, övergrepp och barnarbete, yttrandefrihet, tanke och samvetsfrihet, tillgång till information och skydd för privatlivet.”

Per den 31 december 2014 bodde 10 915 personer i församlingen och dagbefolkningen uppgick till 16 500 personer. Tillhöriga Svenska kyrkan var 7 160 personer, det vill säga ca 65 % av de boende i församlingen. Drygt hälften av de boende är i de yrkesverksamma åldrarna 25–64 år. De i åldrarna över 65 år är fler än barn och unga (0–19 år). Fram till 2023 ökar enligt prognosen både gruppen över 65 år och gruppen barn och unga, både som andel och i absoluta tal, medan de yrkesverksamma andel av befolkningen minskar. Församlingen beräknas få en befolkningsökning på ca 500 personer fram till 2023, vilket är mindre än övriga östermalmsförsamlingar, då det finns få möjligheter att bygga fler bostäder.

KARTLÄGGNING

Demografi	0 år	1-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-64 år	65-79 år
Antal 2014 Andel i procent	133 1,2 %	482 4,4 %	797 7,3 %	342 3,1 %	705 6,5 %	6 089 55,8 %	1 825 16,7 %
Antal 2018	156	595	896	353	695	6 320	1 957
Antal 2023 Andel i procent	143 1,3 %	561 4,9 %	936 8,2 %	391 3,4 %	656 5,7 %	6 042 52,9 %	1 982 17,3 %

Hela Östermalm präglas överlag av en hög levnadsstandard. I Hedvig Eleonora församling är medelinkomsten hög, få behöver försörjningsstöd, arbetslösheten och ohälsotalet är mycket lågt. De boende har få sjukpenningdagar och få uppbär sjukersättning. Utbildningsnivån är högre än i övriga Stockholm. De vanligaste arbetstillfällena finns inom företagstjänster och handel och de som pendlar till arbete inom församlingen mer än fördubblar det antal personer som vistas i området. Männerna har de högsta inkomsterna, även som pensionärer. De kvinnliga pensionärerna har i genomsnitt samma inkomster som övriga kvinnor i Stockholms stad. Barnfamiljerna har lägre disponibel inkomst än de äldre eftersom de investerat mycket i sina bostäder.

Barnfattigdom – enligt Rädda Barnens definition ”avses således andel barn i familjer med låg inkomststandard och/eller försörjningsstöd. Barnfattigdomen beräknas som de barn som levde i familjer med antingen enbart låg inkomststandard, med enbart försörjningsstöd, eller i familjer med både låg inkomststandard och försörjningsstöd. Underlaget för uträkningarna utgörs av offentlig statistik över de två delmåtten, hämtad från Statistiska Centralbyrån (SCB).”

I Rädda Barnens årsrapport 2014 om barnfattigdom, www.raddabarnen.se framkommer att 2012 är Östermalm det stadsdelsområde i innerstaden som har högst andel barn (8 %) i åldrarna 0–17 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Övriga stadsdelar: Västermalm 5,4 %, Norrmalm 7 %, Södermalm 6,1 %. Snittet för hela Stockholm är 13 %. Barnfattigdomen har minskat de senaste åren. Riskfaktorer för barnfattigdom är överlag att växa upp med ensamstående förälder, eller att leva i ett hem med relativt nyanlända utrikes födda föräldrar, på Östermalm gäller det 10,8 % av barnen, även det innerstadens högsta nivå. De områden på Östermalm som har störst andel familjer med risk för barnfattigdom ligger inte inom församlingen, men det betyder inte att de inte finns även inom församlingens gränser.

Stockholmsenkäten 2014, visar att ungdomarna på Östermalm överlag mår bra, men uppvisar stress över skolarbetet och andra inre och yttre krav som yttrar sig bland annat genom sömn-svårigheter, huvudvärk och

oro. Flickorna upplever högre krav än pojkarna. Antalet utrikes födda invånare är det lägsta på Östermalm, 1942 personer, de flesta har sitt ursprung i EU utom Norden, därefter Asien och i tredje hand Norden utom Sverige. Majoriteten av befolkningen bor i bostadsrätt och bostäderna är bland de dyraste i Stockholm. Det finns få hyresrätter och inga småhus.

Det finns två skolor i församlingen, Carlssons och Östra Real som är en gymnasieskola, nio förskolor, inget vård- och omsorgsboende. Övriga trossamfund som verkar inom det geografiska området är Frälsningsarmén, Evangeliska Brödrörelsen och Franska reformerta kyrkan.

Sammanfattning av intryck från intervjuer kring barn, familjer och ungdomars situation på Östermalm, med företrädare för medarbetare inom stadsdelsförvaltning och andra organisationer som riktar sig till barn och unga.
Utdrag ur Diakonal inventering

Det positiva som framkommer är att för de allra flesta är livet gott, det finns resurser både inom familjerna, i samhället och civilsamhället som kan ge stöd när svårigheter kommer. Förskolor och skolor fungerar så att eleverna verkar ganska nöjda. Det finns stöd i föräldrarollen genom föräldrautbildning, öppna förskolor, mödravårdscentraler och barnavårdscentraler.

Många ungdomar mår bra och njuter av livet samtidigt som de också ska klara av höga krav i studierna. Fältassistenter och andra resurser via stadsdelsförvaltningen, polis, skola, skolhälso-vård, stiftelser, föreningar och trossamfund samverkar och erbjuder olika typer av stöd för barn, familjer och ungdomars bästa. Det är viktigt att utgå från det som är bra, fungerar bra i utvecklingsarbetet bland barn, ungdomar och familj.

Utsatthet som nämns i intervjuerna är framför allt brist på kravlös tid och lek tillsammans i familjen samt hårda vårdnadstvister vid separationer. Psykisk ohälsa, föräldrars alkohol- eller drogmissbruk, och våld i nära relationer är riskfaktorer för ett barn, likaså svårigheter att få vardagen att fungera i familjen vid en neuro-psykiatrisk diagnos hos föräldrar eller barn. Trots att medelåldern för förstföderskor har sjunkit på Östermalm, så är det många som blir föräldrar i åldrarna 35-40 år. Det innebär

att man hunnit mogna som människa, men samtidigt är man om man ser till de yrken som är dominerande på Östermalm, företagstjänster, mitt i en karriär där tiden för familjeliv ska inrymmas. Vid separationer försämrar ekonomin kraftigt, oftast för kvinnorna, vilket i sin tur ökar stressen och påverkar även barnen. Få familjer behöver försörjningsstöd på Östermalm. Men svårigheter att få det att gå runt särskilt för en ensamstående förälder, är en stor press i ett stadsdels-område med hög standard som Östermalm, där barnen och ungdomarna jämför sig med andra och där kläderna och prylarna är viktiga statussymboler. Att leva i en familj där man ska klara sig på studielån är en ökad utsatthet, särskilt vid sjukdomsperioder när studielånen inte betalas ut för att studierna inte har kunnat fullföljas.

Tonårstiden är en riskperiod för en ingång i missbruk av alkohol och droger. Det behövs närvarande föräldrar som prioriterar inte bara de yngre barnen utan också tonåringarna. Många ungdomar upplever stress över att lyckas i skolan, att duga i både föräldrars och kamraters ögon och de kan uttrycka en vilshenhet, brist på självkänsla och självförtroende. Barn- och ungdoms-psykiatriens resurser går främst till de som har en diagnos och behöver psykiatrisk behandling, så för barn och unga som enbart behöver stödsamtal är resurserna otillräckliga. Ungdomarna är nätanvändare och många kontakter sker via olika sajter. Det finns en ökad risk särskilt risk för flickor att utsättas för nätmobbning. Samtidigt ger sajter och sociala medier möjlighet till kontakt och även stöd via föreningars och organisationers webbsidor.

Sammanfattning av intryck från intervjuer med församlingarnas medarbetare inom barn - och familjearbete, ungdomsverksamhet och universitetskyrka, Östermalms kontrakt. *Utdrag ur Diakonal inventering, 2015.*

Positivt: Många mår bra och har det bra. God ekonomi kan göra att man kan dela föräldraledigheten, och även ta sig tid att vara hemma lite längre än många andra familjer kan. Det finns en ökad efterfrågan på det existen-

tiella samtalet, andliga frågor, kyrkan är efterfrågad som en samtalspart. Kyrkans riter kan vara bärare av mening när livet är svårt, att kyrkan kan ge stöd i socialt svåra situationer.

Utsatthet/behov som nämns i intervjuer: Stressade småbarnsfamiljer som kan uttrycka att tiden inte räcker till. Slitsamma vårdnadstvister. Vuxna som har behov av att prata om livet, föräldrarollen, existentiella frågor. Långt till nära anhöriga, familjerna kan behöva stöd kring det praktiska livet i hemmet.

Många ungdomar mår väldigt dåligt för att det är pressande att skolan ska gå bra, krav på toppbetyg, att man ska se ut på ett visst sätt, att man ska hinna många aktiviteter och träna, att man alltid ska vara glad, att man ska ha alla materiella ting.

Ungdomar kan ha ätstörningar, ångest, vara stressade över skolan, pressade av föräldrar, ha sömnproblem, de kan dricka för mycket alkohol, och söka bekräftelse på olika sätt. De kan vara eller känna sig ensamma för att föräldrarna arbetar för mycket. Det är lätt att få tag på alkohol och narkotika. Existentiella frågor inför framtiden, yrkesval med mera, skapar oro.

Familjerna och föräldrarna mår inte bra för att de har dåligt samvete för att de inte hinner med sin familj. Föräldrar kan dricka för mycket alkohol för att varva ner efter arbetsdagen. Höga prestationskrav kan skapa risk för utmattning med följande depressioner. Risk för att unga familjers ekonomi ska krackelera eftersom bostadspriserna är så höga, en ansträngd ekonomi skapar problem. Ekonomiskt välstånd kan också skapa problem. Det finns ett tryck på de vuxna att de ska upprätthålla en välmående fasad, det kan vara krävande. Det kan också göra att problem döljs. Sorg i samband med skilsmässor och förlorade arbeten kan behöva bearbetas. Den stora nyinflyttningen (på övriga Östermalm) kommer att kräva andra diakonala resurser, inte minst bland barn, familjer och unga. Även barn behöver tid och plats för existentiella frågor.

Studenter har svag ekonomi och det kan vara mycket svårt under perioder av sjukdom. Isolering under sjukdomsperioder bland studenter samt behov av samtalsmöjligheter för studenter i livskris. Vuxna som är föräldralediga kan behöva mötesplatser för att få samtala mer på djupet.

Källor: Diakonal inventering i Östermalms kontrakt 2015
www.statistikomstockholm.se

Beskrivning

Syftet med denna BKV är inte ett särskilt ärende utan en allmän belysning av barn, familjer och ungas behov i Hedvig Eleonora församling och vårt närområde vid framtagandet av FIN 2020.

Artikel 2 berörs i FIN genom hänvisning till den diakonala inventeringen där genomgång av statistik och intervjuer analyserats för att få fram olika typer av utsatthet och vilka resurser det finns i både samhälle, församling och övriga civilsamhället att bemöta behoven. Den största risken för diskriminering på Östermalm är att man som barn kan uppleva sig utanför om familjen inte har samma ekonomiska resurser som kamraternas familjer. Samhället kan inte erbjuda medel för överkonsumtion och klyftorna kan då upplevas och vara stora mellan vad man kan köpa eller göra tillsammans i familjen jämfört med andra familjer.

Artikel 3, 6 och 12 berörs genom församlingens genomgående önskan att barn och ungdomar ska bli alltmer delaktiga i det som sker. Det som måste utvecklas är varaktiga former för hur barnen kan vara med och påverka framtida beslut och förbättring av utvärdering hur beslut har påverkat barnen.

Den verksamhet som församlingen idag riktar till barn och unga är: Musiklek för småbarns-familjer, babygudstjänster, familjemässa, familjegudstjänster, musikaler, två barnkörers för olika åldrar, barnkörläger, skolverksamhet med bibeläventyr, jul- och påskvandringar, skolavslutningar, konfirmander, ungdomsgrupp och ledarutbildning.

Analys av behov

Småbarnsfamiljer är beroende av att det finns verksamhet i närområdet. Det är viktigt med de kontakter som byggs upp under den föräldralediga perioden i en småbarnsfamiljs liv för att minska isolering, att öka graden av samhörighet. Kunskaper och trygghet i föräldrarollen gynnar både barn och föräldrar. Genomsnittsåldern för en förstföderska på Östermalm är 31,9 år. Det finns gott om verksamhet som erbjuds under föräldraledighetsperioden i närområdet. Församlingen erbjuder musiklek tre dagar i veckan i två olika åldersgrupper samt babygudstjänster. Samtal med föräldrarna visar att de uppskattar verksamheten och gärna skulle vilja att det fanns fler tillfällen för babygudstjänst, gärna längre sångstund. Man får passa barnen så att de inte faller i korttrappan, barnsäkerhetsfrågor i våra lokaler bör ses över. Många föräldrar väljer att döpa sitt barn, hur församlingen kan utveckla det arbetet framgår i doppelastoralen. Föräldrastöd som erbjuds idag är Stadsdelsförvaltningens ABC-föräldrautbildning som uppskattas av många, samt Föreningen

Föräldravandring på Östermalms föräldracaféer där man på sikt kan tänka sig ett samarbete för att nå fler familjer med föräldrastöd. Församlingen subventionerar besök hos Familjerådgivning, något som är viktigt att fortsätta att erbjuda för att minska risken för utdragna konflikter mellan i sin tur drabbar barnen.

I samband med gudstjänsterna så pågår redan ett arbete att involvera barnen och ungdomarna mer i gudstjänsten genom att delta aktivt med att bära ljus, läsa text, be förbön, ta upp kollekt etc. De barnkörbarn som deltagit har upplevt det som roligt och spännande. De vuxna gudstjänstvärdarna får stå tillbaka och hjälpa de yngre att komma in i uppgifterna. En strategi för konfirmandernas medverkan har utvecklats. De tillfällen där Familjemässa/familjegudstjänst erbjuds bör söndagens tema vara möjligt att uttrycka genom barnkörens sånger och predikan anpassas till barnens förståelse. Oavsett söndag bör predikans utrymme kortas ner för att göra det mer möjligt för barn och unga att delta. När vi arbetar tillsammans med barn så måste vi även vara många vuxna närvarande för att skapa trygghet och förutsättningar för barnen. Varje söndag erbjuds nattvard med druvjuice som komplement till nattvardsvinet. En översyn av ”barnhörnan” i kyrkorummet bör göras för att ännu mer välkomna de yngre barnen och barnfamiljer, utan att ge avkall på delaktighet i gudstjänsten. En ensamstående mamma föreslår att det skulle vara trevligt att träffas som familjer, äta något tillsammans, lyssna till något som inspirerar. Kontakten med förskolor och skolor bör utvecklas i samverkan med dessa. Församlingen erbjuder jul- och påskvandringar, bibeläventyr och skolavslutningar. Även kontakt med BVC och MVC och föräldrautbildningar kan utvecklas inte minst för att följa upp barnens behov i området. Ungas utsatthet för missbruk är särskilt stort i Östermalmsområdet där alkoholbruket är högt. Preventionssamordnare/fältassistenter arbetar strukturerat med uppsökande verksamhet och skolinformation, församlingens verksamhet för unga är alkoholfri. Konfirmandverksamheten uppskattas av ungdomarna, det är många som konfirmeras genom de olika alternativ som erbjuds inom kontraktet. Något som bör övervägas är konfirmation som inte kostar någonting eller som går att delta i kraftigt subventionerat för att inte hindra någon som vill delta att delta.

I den diakonala verksamhetens stiftelsehandläggning har man uppmärksammat att barn får vara språkrör för sina icke svenskspråkiga föräldrar när de ska ansöka om medel. Hur kan man hjälpa dessa barn som inte lever inom församlingens ansvarsområde att få hjälp av någon läs- och skrivkundig person att tolka vilka ansökningshandlingar som behövs så att familjen inte diskrimineras på grund av att de inte kunnat fylla i sin ansökan? Det är viktigt att uppmärksamma mobbning, våld i hemmet, sexuellt utnyttjande, missbruk eller svår psykisk ohälsa när vi som medarbetare eller volontärer kommer i kontakt med barn och unga som lever i den utsattheten. Anmälningsplikten gäller för att skydda barn. Kontakt med diakon och kontakt med myndigheter är viktig för rådgivning och för barnets bästa. Personalen bör regelbundet ta del av fortbildning i frågor som berör dessa områden. Kontakt med och kunskap om de stödfunktioner som

finns för barn och unga bör ofta uppdateras för att kunna hjälpa vidare. Utsatthet **bland barn till papperslösa** och EU-migranter är svår att tolka. EU-migranter tillåts inte ta med sig sina barn till Stockholm, men det är känt att ungdomar sitter och tigger men inte vilken ålder de har, om de är vuxna eller barn. Hur man bäst kan hjälpa dessa ungdomar är ett övergripande arbete som måste ske på olika nivåer. Gravida kvinnor far illa och det är därmed en risk för deras barn. Diakoni och allmänhet i samverkan med stadsdelsförvaltningens Uppsökarteam får meddela myndigheter med orosanmälan vid kontakt med utsatta familjer.

Samtalsstöd efterfrågas för ungdomar som inte behöver professionell hjälp via BUP, i intervjuer nämns ensamhet, oro, existentiella frågor. Hur kan församlingen utveckla erbjudanden om samtal på ett tydligare sätt, gärna i samverkan med övriga församlingar i kontraktet?

Analys av FIN

Församlingens strävan efter att göra barn och unga mer delaktiga i de olika dimensionerna av församlingens verksamhet ges uttryck för i samtliga delar av det pastorala programmet.

I **Gudstjänst** eftersträvas en större åldersintegration genom att uttryck och tilltal anpassas till olika åldrar. Under konfirmationstiden knyts konfirmanderna närmare gudstjänsten genom att de tjänstgör som gudstjänstvärdar i högmässa. Fysiskt, har församlingen ambitionen att göra en s.k. barnhörna mer tilltalande och anpassad för att de barn och vuxna som använder sig av den inte behöver göra avkall på delaktighet. Församlingen eftersträvar också att de barn och unga som deltar i körverksamhet ska uppmuntras till och intresse väckas för att delta också i andra gudstjänstsammanhang och delar i högmässan.

Avseende **Undervisning** finns ambitionen att den väl utvecklade skolkyrkan ska bestå. Dopundervisningen är en central mötesplats för barn och deras nära omgivning. Församlingen har initierat en särskild kommunikativ kompetensutveckling för att genom dopet fördjupa och förlänga relationerna ytterligare med barnen och deras familjer. Som ett led i detta har en särskild dopbroschyr tagits fram, och varje i församlingen döpt blir inbjuden till särskilt tillfälle för att hämta en dopdroppe som ges i gåva i samband med dopet och hängs upp i Livets träd placerat i högkoret. Konfirmationsundervisning för gymnasieelever ska utöver den sedvanliga årliga konfirmandundervisningen erbjudas vart tredje år.

Mission. Genom att öppna kyrkan med HedvigPuls erbjuds en plats för ungdomar på fredagskvällar. Tankar finns att vidareutveckla öppettiderna på fredagarna, men detta kräver omsorgsfull analys. Det är ett grannliga åtagande att erbjuda en plats för ungdomar sen tid på dygnet utifrån ett säkerhetsperspektiv. Genom ledarutbildningen öppnas nya kontaktytor för ungdomar som efter konfirmationstiden vill bibehålla och utveckla relationen till församlingen. Genom utbildningen öppnas möjligheter att vara konfirmandledare, ledare i barnverksamheten, gudstjänstvärd, konsertvärd och andra volontära uppdrag. Församlingens ambition är att aktivt arbeta för att fler unga ska vilja vara

Inom **Diakoni** har identifierats att det finns utrymme att fortsätta ha ambitionen att förstärka den diakonala närvaron i församlingens barn- och familjeverksamhet. Detta är redan i viss mån tillgodosett genom diakonal närvaro på körresor och i samband med körkonserter i kyrkan, liksom i samband med Barnens kulturdag.

Policydokument – Handlingsplan för lärande och undervisning i Hedvig Eleonora församling

Vision

Alla som tar del av lärande och undervisning i Hedvig Eleonora församling ska få möta, pröva och ge uttryck för språk och kunskap i kristen tro och tradition.

Syfte

Varje människa har erfarenhet av Det Heliga. Livserfarenhet är också gudserfarenhet, om än oartikulerad. Med hjälp av lärande och undervisning via Skriften och traditionen öppnas vägar för att ge språk för Det Heliga. I Jesus Kristus möter oss det främsta tecknet på Det Heligas närvaro i tillvaron och i varje människas liv. Berättelserna om Jesus, hans ord och gärningar är grunden för kristen verklighetsförståelse. Församlingens lärande och undervisning vill erbjuda möjliga språk för denna delaktighet som ges av nåd och leder till att Jesus Kristus blir känd, trodd och älskad. Detta sker genom ett mångfacetterat gudstjänstliv som erbjuder gudstjänster av olika karaktär och som riktar sig till olika åldrar, genom möjlighet till samtalsgrupper och öppna föreläsningar, meditation- och retreatverksamhet, babygudstjänster, generös körverksamhet, ett rikt musik- och kulturutbud, konfirmationsundervisning med efterföljande ledarutbildning och andra mötesplatser för yngre, öppet hus café, sorgegrupper, kyrkvandringar, skolkirka m.m.

Policydokument

Församlingens handlingsplan för dopuppföljningsarbete styrs av Svenska kyrkans konfirmand-riktlinjer, församlingsinstruktionen, doppelastoral och församlingens plan för lärande och undervisning.

Omvärldsbeskrivning och omvärldsanalys

Hedvig Eleonora församling är en del av Östermalms kontrakt. Den består av en stadsdel och är geografiskt sett liten; några kvarter mellan Valhallavägen i norr, Strandvägen med Dramaten i söder, Skeppargatan i öster och Brahegatan i väster. Församlingens enda kyrka, Hedvig Eleonora kyrka som invigdes 1737, ligger centralt och inbjudande, med generösa öppettider vid Östermalms torg där även Östermalms hallen och Armémuseum attraherar många turister.

Per den 31 december 2018 bodde 11 271 personer i församlingen och förvärvsarbetande med arbetsplats i området var ca 18 400 personer. 60% av de boende, 6 800 personer, är tillhöriga Svenska kyrkan. Utbildningsnivån är hög och medelinkomsten högre än riket i genomsnitt. Andel personer som uppstår ekonomiskt bistånd är låg. Drygt hälften av de boende är i de yrkesverksamma åldrarna 25-64 år. Gruppen i åldrarna över 65 år är större än barn och unga (0-19 år). Antalet utrikes födda invånare är lågt och de flesta har sitt ursprung inom EU, därefter Asien och i tredje hand Norden utom Sverige. Fram till 2023 ökar enligt prognosen både gruppen över

65 år och gruppen barn och unga, både som andel och i absoluta tal, medan de yrkesverksamma andel av befolkningen minskar. Församlingen beräknas få en befolkningsökning på ca 500 personer fram till 2023, vilket är mindre än i de övriga östermalmsförsamlingarna, då det finns få möjligheter att bygga fler bostäder inom Hedvig Eleonora församlingsgränser.

Prognosen för befolkningsutvecklingen på Östermalm som helhet visar dock att det är ett av Stockholms störst växande områden.

Församlingen noterar ett växande deltagande i de olika verksamheterna liksom i gudstjänst.

Utvecklingen 2013-2017:

- Gudstjänstdeltagare + 20 %
- Kyrkliga handlingar + 40 %
- Dop + 36 %
- Konfirmander + 11 %

Det finns en grundskola, Carlssons skola, och ett gymnasium, Östra Real, inom församlingen samt nio förskolor. Församlingen har också ett nära samarbete med en tredje grundskola, Hedvig Eleonora skola, som geografiskt sett dock inte tillhör församlingen.

Stockholmsenkäten 2014, visade att ungdomarna på Östermalm överlag mår bra, men uppvisar stress över skolarbetet och andra inre och yttre krav där flickorna upplever högre krav än pojkarna. Stockholmsenkätens resultat från 2018 visade att en betydligt högre andel flickor än pojkar i årskurs 9 samt årskurs 2 på gymnasiet lider av psykisk ohälsa, eller ofta känner sig nedstämda utan att veta varför.

De boende i församlingen är i stor utsträckning resursstarka och med hög utbildningsnivå. Valresultatet 2018 pekar värderingsmässigt mot en värdekonserverativ hållning men liberala strömningar återfinns också. Vad gäller psykosociala risker och utsatthet handlar dessa främst om stress och överkrav i arbets-, studie- och familjeliv. Det kan innebära ökad risk för missbruk, psykisk ohälsa, oönskad ensamhet och isolering. Trots områdets välstuerade karaktär finns det personer som lever i fysisk, psykisk och ekonomisk utsatthet och annan problematik såsom livskriser, våld i nära relationer, missbruk, vårdnadstvister, anhörigvård med mera. Genom vistelsebegreppet har församlingen även ansvar för de som arbetar i, samt besöker och vistas inom församlingens område. Möjligheten att dagligen kunna besöka kyrkan är därför av stor betydelse. Församlingens ambition är att vara en öppen och inbjudande gemenskap både i tilltal och i tillgänglighet. Den mångsidiga verksamheten, kommunikationen och bemötandet ska präglas av ett personligt och lyhört tilltal som uttrycker närvaro, öppenhet och hopp. En stor andel av de boende är alljämt medlemmar av Hedvig Eleonora församling. De vänder sig främst till sin församling i livets olika skeden och förväntar sig engagemang och kvalitet i de kyrkliga handlingarna. Många av församlingens medlemmar deltar särskilt i gudstjänster och konserter vid advents- och jultid och i många avseenden lever en god folkkyrkoanda kvar i församlingen. Hedvig Eleonora församling är vidare både en territoriell församling och en cityförsamling dit människor från hela Stockholm, oavsett församlingstillhörighet, söker sig på tack vare verksamhetens andliga, liturgiska och kulturella profil. Församlingens verksamhetsmässiga utveckling har under de senaste åren varit expansiv med ökat antal gudstjänst- och verksamhets-deltagare samt ökat antal deltagare i kyrkliga handlingar. Antalet medlemmar fortsätter dock dessvärre att sjunka, likt hela Svenska kyrkan, men för Hedvig Eleonoras del hänger det delvis samman med att de som flyttar in i församlingen i lägre grad är medlemmar av Svenska kyrkan än de som flyttar ut eller bor kvar.

Aktiviteter och metoder

0-18 år

I Hedvig Eleonora församling är dopfrekvensen hög. Dopet är den kyrkliga handling som framför andra ger förutsättning för en livslång relation mellan kyrkan och den enskilde. Därför ger kontakter med dopkandidaten och familjen före, under och efter dopet en unik möjlighet till att etablera en långvarig relation.

I de yngsta åldrarna sker undervisning primärt genom anhörigkontakter. Församlingen erbjuder en gång per månad en gudstjänst, babygudstjänst, som är anpassad efter de yngsta barnens och deras anhörigas behov. Undervisningen sker i form av den betraktelse som ansvarig präst gör i samband med gudstjänsten, samtal i anslutning till gudstjänsten och indirekt genom att de yngsta barnen i en tidig ålder får erfarenhet av kyrkorummet. Kyrkoårets större högtider som jul och påsk är en utgångspunkt för en del av verksamheten som riktas mot barn och unga. Förskoleklasser inbjuds till Hedvig Eleo-

nora kyrka för krubbvisning i samband med julen. I samarbete med Engelbrekts församling och Immanuelkyrkan inbjuds barn i åldrarna 6-11 år till jul- och påskvandringar som är ett interaktivt drama om julens och påskens händelser med ambition att barnen ska uppleva känslan av att "jag var där".

Församlingens grund- och gymnasieskola har skolavslutningar i Hedvig Eleonora kyrka. Även skolor utanför församlingsgränsen har skolavslutningar i Hedvig Eleonora kyrka, såsom Hedvig Eleonora skola och Enskilda gymnasiet. Vid skolavslutningarna deltar någon av församlingens skolpräster.

Församlingen arbetar aktivt med att bygga upp och driva en skolkyrka. Kontakterna med Carlssons skola är goda och ett samarbete med skolprästens delaktighet i lektioner via Bibeläventyret har utvecklats och etablerats. Församlingen är också delaktig i lektioner via Bibeläventyret i Hedvig Eleonora skola. Skolprästen är också representerad i skolornas krisgrupp. Kontakterna har fördjupats med Östra Reals gymnasieskola och en av församlingens präster träffar klasserna i religionsundervisning, är skolpräst i skolan och representerad i skolans krisgrupp. Konfirmationsfrekvensen i församlingen är hög. Församlingen erbjuder årligen konfirmationsundervisning. Undervisningen i församlingen sker ett antal helger under läsåret, varav en av helgerna med övernattnings i kyrkan. Konfirmationstiden avslutas med ett läger utomlands under en veckas tid, följt av konfirmationshögmässa efter hemkomst. För att skapa en "hemmahörighetskänsla" och igenkänning, är konfirmationstiden nära knuten till församlingens gudstjänstliv. Förutom att konfirmanderna ska närvara på tio valfria gudstjänster, tjänstgör de också under sin konfirmandtid som gudstjänstvärdar i högmässa. Två präster ansvarar för konfirmationsundervisningen. I undervisningen används den s.k. frälsarkransen som ett pedagogiskt hjälpmedel för att strukturera tematik och undervisning, liksom själva konfirmationshögmässan. Mot bakgrund av att människor tillgodogör sig kunskap på olika sätt används också andra pedagogiska verktyg. De metoder arbetslaget har kompetens att arbeta med är bland annat värderingsövningar, föreläsningar, drama och musik.

Efter konfirmandtiden erbjuder församlingen en ledarutbildning som pågår under två terminer. Liksom under konfirmationstiden är också ledarutbildningen kopplad till församlingens gudstjänstliv. Två präster ansvarar för ledarutbildningen.

För ungdomar i konfirmationsålder och över, erbjuds i församlingen ett antal ungdomsträffar över året med olika teman för samvaro, som en möjlighet att bevara och fördjupa den anknytning som skapats till församlingen under konfirmationstiden.

Församlingen erbjuder också gymnasiekonfirmation med ett längre läger, som en del av undervisningen, under läsåret. Det är församlingens ambition att erbjuda gymnasiekonfirmation var tredje år.

I församlingen finns tre barnkörers som medverkar regelbundet i gudstjänstlivet. För många unga, är just körsång den kontakt som leder till en fördjupad samhörighet och lång relation med kyrkan. Genom musiken tillgängliggörs ett av många språk för att möta och tala om det Heliga.

Kvantitativa mål 0-18

Församlingens målsättning är att dopfrekvensen avseende de barn vars ena eller båda föräldrar är medlemmar i församlingen ska vara 80 procent 2024.

Församlingens målsättning är att erbjuda minst en konfirmandgrupp per år med ett minimiantal om 30 konfirmander. Församlingen vill undersöka alternativa lägerdestinationer i syfte att undvika flygresor. Det är av stor vikt att församlingen ger uttryck för en ökad klimat-medvetenhet i denna del.

Församlingens ambition är att under varje termin ha minst en kontakt med varje förskola och skola inom

församlingens område. Församlingen avser i detta syfte att ta fram en broschyr som presenterar arbetet med skolkyrkan. Församlingens ambition är att erbjuda Åk 6 kyrkobesök med samtal i samband med alla helgons helg. Församlingen vill fortsätta att utveckla körerna för barn och unga, med ambition att deltagarnas längtan efter att också medverka på andra sätt i gudstjänst ska väckas och uppmuntras. Församlingens ambition är att kyrkorummet i större utsträckning ska kunna vara en resurs i skolarbetet i både för-, grund-, och gymnasieskola. Församlingens ambition är att göra kyrkorummet mer "besöksvänligt" för barn och småbarnsfamiljer genom att utveckla och utrusta en barnvänligare del, utan att ge avkall på delaktighet i gudstjänsten. Som ett första steg har församlingen en ambition att införskaffa en "barnkyrka".

Ålder	Aktivitet
0-3	Dopfolder skickas ut till samtliga familjer som fått barn i församlingen. Babygudstjänst en gång per månad under terminstid med efterföljande samling, familjegudstjänst en gång per termin och familjehögmässa en gång per termin, dopuppföljning genom inbjudan att hämta dopdroppe. Buskul/Babysång en gång i veckan för tre grupper, drop-in-dop en gång per år, Barnens kulturdag en gång per år, julgransplundring och krubbvisning.
4-6	Familjegudstjänst och familjehögmässa en gång per termin. Högmässa, Barnens kulturdag en gång per år, julgransplundring och krubbvisning.
7-10	Barnkörer, familjegudstjänst, familje-högmässa, högmässa. Julvandring och påskvandring. Bibeläventyret. Barnens kulturdag en gång per år, julgransplundring och krubbvisning.
11-13	Barnkörer, familjegudstjänst, familje-högmässa, högmässa. Bibeläventyret. Barnens kulturdag en gång per år, julgransplundring.
14	Högmässa, HedvigPuls, Stilla mässa, konfirmationsundervisning, barnkör.
15-18	Högmässa, HedvigPuls, Stilla mässa. Ledarutbildning, gudstjänstvärdskap, volontäruppgifter, gymnasiekonfirmation, barnkör.

Läsårsplan konfirmation

- Inskrivning och första föräldramöte i samband med högmässa andra advent.
- Tre helgträffar under vårterminen, varav en med övernattning i kyrkan.
- Samtliga konfirmander blir under konfirmationstiden schemalagda att vara gudstjänst-värdar i högmässan. De blir särskilt introducerade av tjänstgörande präst och mer erfarna gudstjänst- och kyrkvärdar.
- Veckoläger i direkt anslutning till skolavslutningen och inledningen av sommarlovet.
- Konfirmationshögmässa söndag efter midsommarhelgen
- Varje undervisningshelg börjar och avslutas med andakt. Undervisningshelgen innehåller vid samtliga tillfällen gemensam närvaro vid söndagens högmässa.
- Ledarna träffas vid ett särskilt utvärderingsmöte efter konfirmandtidens slut för att ta tillvara på erfarenheterna från årets konfirmandgrupp.
- En återträff efter konfirmandtiden ges i början av hösten, där vi även informerar om ledarutbildning och andra möjligheter till fortsatt gemenskap.

Vuxenundervisning

Väg till tro är en samtalsgrupp som följer pedagogiken för katekumenatet. Gruppen träffas varannan vecka med början i september och sänds i samband med påsknattens mässa. Tematiken för samtalen och undervisningen bestäms utifrån deltagarnas egna frågor och samtalen består både av delande och undervisning. Inom ramen för den period som gruppens verksamhet pågår, är gudstjänster integrerade med tema som välkommandets gudstjänst, kallensens gudstjänst, växandets gudstjänst och sändningens gudstjänst. *Väg till tro* kan leda till dop eller konfirmation. Vid sidan av präst och diakon deltar också s.k. medvandrare (tidigare katekumener) som ledare.

Väg till tro – Försättning är en samtalsgrupp som erbjuds för alla dem som tidigare deltagit i *Väg till tro* (tidigare katekumenat). Samtalsgruppen i fortsättningsfasen har mer inriktning på undervisning och använder som pedagogiskt hjälpmedel lämplig litteratur. Leds av präst och medvandrare.

Det inre ljuset är en öppen föreläsningsserie med fokus på det mystiska, och erbjuds vid tre tillfällen per termin i anslutning till veckomässa. Leds av präst.

45 minuter om... är en öppen föreläsningsserie i anslutning till söndagens högmässa. En inbjuden gäst föreläser under 45 minuter kring ett för söndagen relevant tema. 45 minuter om... erbjuds under konceptperioden sept – nov och feb – april.

Vila i varandet är en undervisningsserie bestående av korta föreläsningar, övningar och samtal. Vägens huvudsakliga metodik utgörs av att vila i ”en metod bortom metoder.” Att i en föränderlig värld förankra sig i det oföränderliga. Intentionen är att utforska nuet med ett så öppet och transparent sinne som möjligt bortom föreställningar. Leds av meditatör.

Tolv steg i Hedvig är en samtalsgrupp för livsstilsförändring. Pedagogiken bygger på 12-stegsmodellen. Grupperna träffas veckovis vid 12 tillfällen och leds av volontärer med särskild utbildning i att leda dessa hjälp till självhjälpgrupper.

Retreat och meditation. Församlingen erbjuder två gånger i veckan möjlighet till meditation och en gång per termin en dagretreat i kyrkan innehållande bl.a. bibelmeditation och lectio divina som leds av meditatör, präst och diakon. Församlingen erbjuder också vid olika tillfällen längre församlingsretreater med övernattnings. Leds av präst och diakon.

Pilgrimsvandring. Församlingen erbjuder vid olika tillfällen pilgrimsvandringar med övernattnings vilka leds av präst och diakon.

Undervisning för volontärer äger rum under terminerna. Undervisningen har varierande karaktär och kan handla om exempelvis röst- och talvård, gudstjänstens liturgi eller bemötande. Hålls ihop av präst och diakon. Körer. Församlingen erbjuder fem olika vuxenkörer som regelbundet deltar i gudstjänstlivet. Leds av församlingens musiker.

Allsång. Under terminstid erbjuds varje fredag allsång som leds av församlingens organist.

Kvantitativ uppföljning av undervisning för vuxna

- Församlingens ambition är att årligen starta en ny samtalsgrupp Väg till tro med minst tio deltagare. Vid samtalsgruppens avslut är ambitionen att deltagarna ska ha funnit nya vägar att fortsätta växa i och utveckla sin tro i de verksamheter som församlingen erbjuder.
- Församlingen avser att årligen erbjuda minst en fortsättningsgrupp för tidigare deltagare i Väg till tro, med minst 10 deltagare.
- Församlingens ambition är att erbjuda en öppen föreläsningsserie per termin med i genomsnitt 18 åhörare
- Församlingen vill erbjuda minst två 12 stegsgrupper per termin.
- Församlingen vill erbjuda en dagretreat per termin. Vid sidan av det är ambitionen att finna vägar till att vara en plats för återhämtning och påfyllnad som i synnerhet riktar sig till dem som arbetar inom församlingens område. Församlingen eftersträvar att vara en plats för eftertanke, vila och återhämtning. Församlingen har ambition att se över möjligheterna att utvidga både möjlighet till meditation, stillhet och retreatverksamhet.

- Församlingen vill erbjuda fördjupning i meditation och medveten närvaro genom terminskursen Vila i varandet.
- Församlingen erbjuder en gång varje höst en längre retreat alternativt pilgrimsvandring. Ambitionen är att en sådan möjlighet även fortsättningsvis ska erbjudas, men också med andra aktiviteter. I övervägandena kring vilka aktiviteter som ska erbjudas ska även prisbilden beaktas i syfte att det inte ska uppfattas exkluderande. Målsättningen är att de aktiviteter som erbjuds, för att vara motiverade resursmässigt, ska vara fyllda till sista plats.
- Genom undervisningen är församlingens ambition att gudstjänstdeltagandet ska öka både vad avser veckomässa och högmässa. Den övergripande målsättningen är att högmässorna ska ha i genomsnitt 200 gudstjänstdeltagare, HedvigPuls i genomsnitt 500 gudstjänstdeltagare, stilla mässa i genomsnitt 25 gudstjänstbesökare, dansmässa i genomsnitt 50 gudstjänstdeltagare samt lunchmässa i genomsnitt 25 gudstjänstdeltagare.

Kompetensutveckling

- Information och utbildning om sekretess, tystnadsplikt och anmälningsplikt för anställda och ideella som deltar i församlingens lärande och undervisning. Ansvarig är den präst eller diakon som ansvarar för respektive verksamhet.
- Utbildning för volontärer i gudstjänst, t.ex. liturgiundervisning.
- Grundutbildning av unga ledare.
- Utbildningshelg i regi av Stockholms och Strängnäs stift för katekumenatledare (Väg till tro), för fyra medvandrare per läsår.
- GDPR-utbildning för medarbetare i församlingen.
- Utbildningstillfällen för volontärer i församlingen med tematik som t.ex. bemötande.
- Särskild fortbildningsplan för varje anställd. Ansvarig: kyrkoherde.

Budget och resurser

I församlingens undervisningsverksamhet tjänstgör fyra präster, en diakon och fyra musiker i olika utsträckning. Det samlade budgetutrymmet för undervisning 0-18 år utgör c:a 9,2 % av församlingens totala kostnader i verksamhetsbudget. För vuxenundervisning utgör budgetutrymmet c:a 2,7 % av församlingens totala kostnader i verksamhetsbudget. Församlingens körverksamheter har till sitt förfogande c:a 7,1 % av det totala musikanslaget i församlingen (kostnad för konserter ej inräknad).

Kommunikationsplan

VERKSAMHET

Dop och dopuppföljning åldrarna 0-4

BUDSKAP

Dopfoldrar med inbjudan till dop sänds till alla nyblivna föräldrar i församlingen.
Affischering och information i församlingstidning och på Facebook om drop-in-dop.

PLAN/ANSVARIG

Kommunikatör i samarbete med ansvariga präster
tidpunkt: årligen
tidpunkt: ca en månad innan drop-in-dop som äger rum en gång per år.

Undervisning åldrarna 5-6

Skriftlig inbjudan två gånger per år samt information i församlingstidningen till alla döpta att i samband med högmässa hämta dopdroppe.

Tidpunkt: en månad innan tacksägelsedagen och kyndelmässodagen.

Utskick till och direktkontakt med församlingens förskolor avseende krubbvisning

Ansvarig präst.
Tidpunkt: årligen

Utdelande av Barnens Bibel – utskick med inbjudan till samtliga 6-åringar

Ansvarig präst.
Tidpunkt: årligen, en månad före utdelandet.

Information i församlingstidning om barnkörverksamhet.

Kommunikatör i samarbete med ansvarig musiker.

Undervisning åldrarna 7-10

Information i församlingstidning om barnkörverksamhet.

Kommunikatör i samarbete med ansvarig musiker.

Utskick till och direktkontakt med församlingens skolor om skolkyrkan.

Ansvarig präst
Tidpunkt: årligen

Påskvandring

Ansvarig präst bjuder in
Tidpunkt: årligen

Julvandring

Ansvarig präst i Engelbrekt bjuder in årligen.

Bibeläventyret

Ansvarig präst telefonkontakt med skolorna en gång per termin.

Undervisning åldrarna 11-14

Information i församlingstidning om barnkörverksamhet.

Kommunikatör i samarbete med ansvarig musiker.

Utskick till och direktkontakt med församlingens skolor om skolkyrkan.

Ansvarig präst.

Konfirmation

Utskick av för Östermalms kontrakt gemensam konfirmationsfolder och personligt brev

Kommunikatör i den församling i kontraktet som ansvarar det aktuella verksamhetsåret.
Tidpunkt: vårterminen

Information i församlingstidning och via Facebook.

Kommunikatör i samverkan med ansvarig präst.

Undervisning åldrarna 16-18

Ledarutbildning

Information om gymnasiekonfirmation via Facebook, affischering och församlingstidning.

Information om ungdomskör via församlingstidning och hemsida.

Ansvariga präster i samband med att konfirmationen avslutas och terminsupptakt.

Kommunikatör i samverkan med ansvarig präst.

Kommunikatör i samarbete med ansvarig musiker.

Undervisning vuxna

Väg till tro

Facebook, affischering, hemsida och församlingstidning.

Kommunikatör i samverkan med ansvarig präst.

Fortsättning väg till tro

Direktkommunikation med deltagare.

Ansvarig präst.

Det inre ljuset –
öppen föreläsningsserie

Facebook, affischering, hemsida och församlingstidning.

Kommunikatör i samverkan med ansvarig präst.

45 minuter om....

Facebook, affischering, hemsida och församlingstidning. Annonsering i SvD.

Kommunikatör i samverkan med ansvarig präst.

Vila i varandet

Facebook, hemsida, affischering och församlingstidning.

Kommunikatör i samverkan med meditatör.

Retreat

Facebook, affischering, hemsida och församlingstidning.

Kommunikatör i samverkan med ansvarig präst.

Pilgrimsvandring

Facebook, affischering, hemsida och församlingstidning.

Kommunikatör i samverkan med ansvarig präst.

Undervisning för volontärer

Inbjudan via mail

Ansvarig präst och diakon.

12 steg i Hedvig

Facebook, affischering, hemsida och församlingstidning

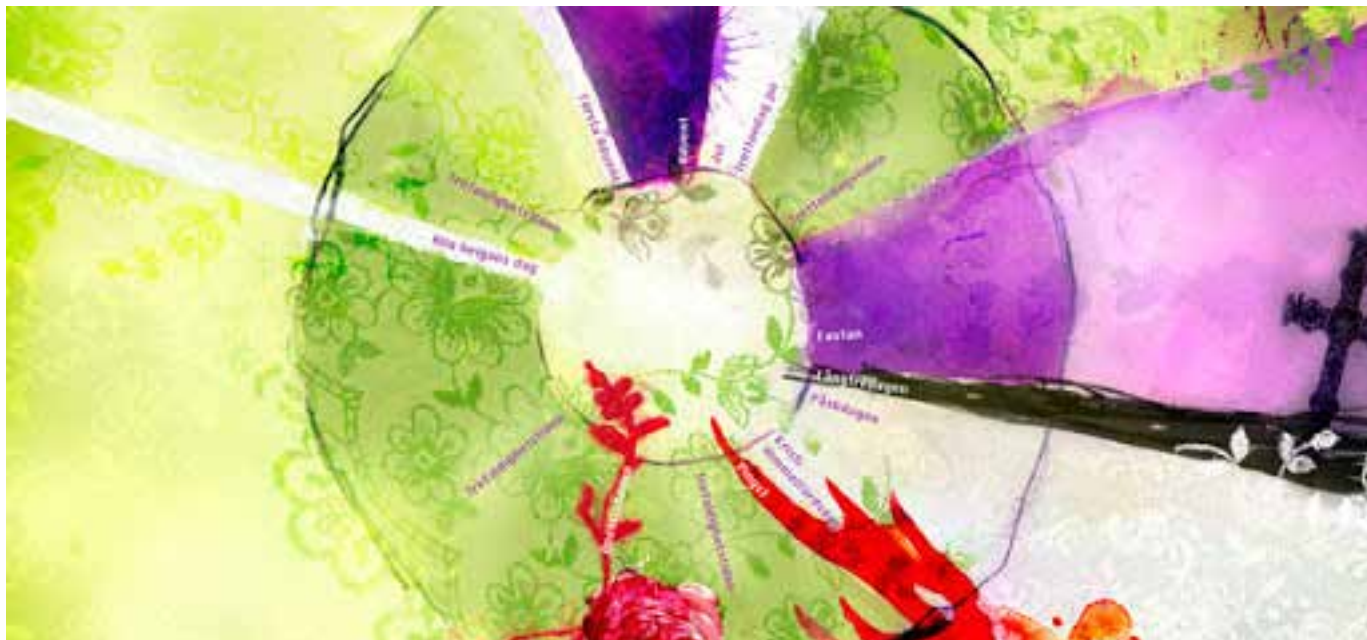
Kommunikatör och ansvarig präst.

Fyra olika körer för vuxna

Information i församlingstidning, hemsida och Facebook.

Kommunikatör och ansvariga musiker.

Årscykel för lärande och undervisning

JANUARI

Terminsstart: Körer, julgransplundring.
 Utbildning för medvandrare katekumenat (Väg till tro).
 Start efter juluppehåll:
 Stilla mässa, Lunchmeditation
 Kvällsmeditation och Dansmässa.
 Konfirmandhelg.
 Lunchmässa torsdagar pågår så gott som hela året utan uppehåll.

FEBRUARI

HedvigHelg startar, inkl. 45 minuter om..., allsång och fredagskonsert (after work).
 Terminsstart: Babygudstjänst.
 Konfirmandhelg.
 Katekumenat fortsätter termin två.
 Det inre ljuset, Vila i varandet,
 12 steg i Hedvig och HedvigPuls startar.
 Kyndelsmässodagen – hämta dopdroppe.
 Drop-in-dop.

MARS

Konfirmandhelg. Påskvandringar.
 Barnkörläger. Uppdrag global.

APRIL

Sändning av katekumener. Dagretreat.
 Passionsfilm. Stockholms kulturnatt. Ledarexamen.

MAJ

Konfirmandhelg med övernattnings.
 Konfirmandfolder skickas ut.
 Anmälan för konfirmation öppnas.
 Stiftets sändningsmässa för katekumener:
 Barnkörerernas musikal.
 Avslutning: Babygudstjänst.
 Volontärmiddag – avslutning. Konsert – Vi sjunger in sommaren. Terminsavslutning för körer.

JUNI

Konfirmationsläger. Skolavslutningar.
 Sommarcafé öppnar.

JULI

Konfirmationshögmässa.

AUGUSTI

Terminsstart körer. Konfirmandåterträff. Ledarutbildning startar. Pilgrimsvandring/församlingsretreat. Ledarläger.
 Sommarmusik. Sommarcafé stänger.

SEPTEMBER

Terminsstart babygudstjänst: Väg till tro inleds.
 Hedvig helg terminsstart (45 minuter om...)
 Det inre ljuset terminsstart. Väg till tro startar.
 Terminsstart: Dansmässa, lunchmeditation, kvällsmeditation, Stilla mässa.
 Fortsättning Väg till tro startar. Barnens kulturdag.

OKTOBER

Tacksägelsedagen – hämta dopdroppe.
 Bibelutdelning till 6-åringar. Kulturnatt.

NOVEMBER

Dagretreat. Ungdomarnas stora höstmiddag.
 Bergmansymposium. Skolkyrka kring alla helgons helg.

DECEMBER

Inskrivning konfirmander. Julvandringar.
 Luciakonsert. Barnkörer. Krubbvisningar.
 Skolavslutningar. Adventskonsert.
 Terminsavslutning samtalsgrupper och körer.